

Sähköiset palvelut lasten mielenterveystyössä

Prof Kaija Puura, lastenpsykiatrian oppiala, TaY ja Tays

Kaikille tarkoitettut palvelut

- Lasten mielenterveystalo
<https://www.mielenterveystalo.fi/lapset/Pages/Default.aspx>
- <https://lapsenmaailma.fi/teemat/kasvu/kasvata-kannustaen/>
- **Tunnetaitojen nettineuvola**
- Tampereen kaupungin neuvolassa on käytössä digitaalinen "Tunne taitosi vanhempana" -ohjelma, jonka avulla lasta odottavat ja pienten lasten vanhemmat voivat kehittää ja vahvistaa omia tunnetaitojaan.
- Ohjelma tarjoaa vanhemmalle tietoa, monipuolisia harjoituksia sekä pohdintatehtäviä, jotka auttavat kohtaamaan muuttuvan tilanteen ja arjen paineet. Harjoitukset voi tehdä yksin tai yhdessä kumppanin kanssa.
- [Tunnetaitojen nettineuvola](https://dreambroker.com/channel/qqqo76m0/iframe/dwziqyob)<https://dreambroker.com/channel/qqqo76m0/iframe/dwziqyob>

Miten pyydän apua?

Kenelle voin kertoa jos mieltäni painaa jokin asia?

Klikkaa tästä

HUOLINAVIGAATTORI

MITÄ ON MIELENTERVEYS?

Hae neuvoja ja apua

Lapset

Vanhemmille

Ammattilaisille

Huolinvigaattori

- › Apua 24/7
- › Huolinvigaattori
- › Lasta auttamassa
- › Apu käytännössä
- › Itsehoito ja oppaat
- › Paikka- ja palveluhaku

Etäkonsultaatiot

- Mahdollisia jo nyt skypebusiness tai VideoVisit sovelluksilla
- Käytössäkin jossain määrin
 - Konsultaatiotyöryhmä
 - Pikkulapsipsykiatrisia etäkonsultaatioita ollut joitakin
- Ongelmana tekniset vaikeudet ja helpon sähköisen ajanvarauksen puute

Etäinterventiot

Voimaperheet-toimintamalli

Voimaperheet on Turun yliopiston Lastenpsykiatrian tutkimuskeskuksessa kehitetty toimintamalli, jossa lapsen käyttäytymisen ongelmien varhainen tunnistaminen yhdistyy internetin ja puhelimen välityksellä tarjottavaan vanhempainohjaukseen. Tieteelliseen näyttöön perustuva hoito-ohjelma on kehitetty lasten käytösongelmien ennaltaehkäisevään hoitoon.

VOIMAPERHEET

Voimaperheet-hoito-ohjelman kehittämistyön taustana on laaja kansainvälinen tutkimustieto. Lasten mielenterveyteen liittyvissä tutkimuksissa on osoitettu toistuvasti, että lapsuusiässä alkavat vaikeat käytösongelmat ovat yhteydessä aikuisiän sosiaalisiin ja mielenterveyden ongelmiin. Lapsuuden käytösongelmia voidaan ennaltaehkäistä ja hoitaa tarjoamalla vanhemmille keinoja omien kasvatustaitojensa kehittämiseen ja lasten ongelmien hallitsemiseen. Voimaperheet-hankkeessa näitä periaatteita sovelletaan uudella tavalla.

Voimaposti varhaiskasvatukseen

Miksi yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa sisältyy Voimaperheet-ohjelmaan?

Teija Räsänen
Voimaperheet-
komitean jäsen

Perheiden tukiverkoston puolesta on nykyvoimaperheet-lapsen vanhempien kanssa yhteistyötä. Voimaperheetin avulla on mahdollista saada tukea ja ohjeita lasten käyttäytymiseen liittyvissä kysymyksissä. Voimaperheetin avulla on mahdollista saada tukea ja ohjeita lasten käyttäytymiseen liittyvissä kysymyksissä.

Koti, kun lasten kanssa on vaikeaa, on tärkeää ottaa yhteyttä Voimaperheisiin. Voimaperheet on Turun kaupungissa kehitetty toimintamalli, jossa vanhempien ja lastenpsykiatrian yhteistyö on keskeistä. Malli on kehitetty internetin ja puhelimen välityksellä.

Voimaperheetin avulla on mahdollista saada tukea ja ohjeita lasten käyttäytymiseen liittyvissä kysymyksissä.

perheen hoitoon ohjautuu. Voimaperheetin avulla on mahdollista saada tukea ja ohjeita lasten käyttäytymiseen liittyvissä kysymyksissä. Voimaperheetin avulla on mahdollista saada tukea ja ohjeita lasten käyttäytymiseen liittyvissä kysymyksissä.

Voimaperheetin avulla on mahdollista saada tukea ja ohjeita lasten käyttäytymiseen liittyvissä kysymyksissä.

Uutiskirje (09/18): Voimaposti
varhaiskasvatukseen (pdf)

- Tiedote: Lasten ahdistuneisuuden digitaalisen hoidon tutkimus alkaa Espoossa (10.9.18)
- Voimaperheet Huolet hallintaan - tutkimus käynnistyy Soite-alueen kouluissa (3.8.18)

APEX
Awareness

- **Huolet hallintaan -hoito-ohjelma** toteutetaan digitaalisessa hoitoympäristössä, internetin ja puhelimen välityksellä. Hoito toteutetaan perheelle sopivana ajankohtana eikä siihen sisälly käyntejä poliklinikalla.
-
- Tutkimuksessa osa perheistä saa kognitiivis-behavioraaliseen hoitomalliin perustuvan ohjelman ja osa digitaalisen tietopaketin ahdistuneisuudesta.
-
- Tutkimus toteutetaan osana APEX – Tietoisuus, ennaltaehkäisy ja varhaiset interventiot lasten ja nuorten mielenterveyden edistämisessä -konsortiohanketta, jota rahoittaa Suomen Akatemian strategisen tutkimuksen neuvosto.

PIKKULAPSIPSYKIATRIAN ETÄPALVELUT

Mihin ongelmaan vastaamme?

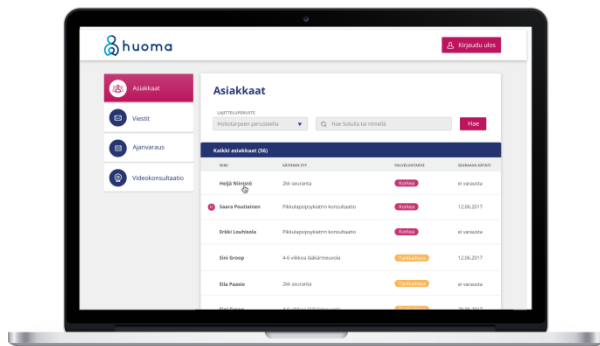
Jopa **30% vanhemmista** kuvaa ongelmia jokapäiväisessä vauvan hoidossa, vuorovaikutuksessa tai vauvan käyttäytymisessä

(Reijneveld ym. 2004; Crncec ym. 2010)

Taysissa n. 5500 synnytystä/v.,
tämän mukaan näistä **ongelmia 1600** perheellä

Huoma on helppokäyttöinen ja älykäs digitaalinen palvelu, joka tarjoaa pikkulapsiperheille väylän oikea-aikaiseen psykiatriseen hoitoon. Huoma parantaa mielenterveystyön vaikuttavuutta ja säästää merkittävästi kuntien kustannuksia sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

PIKKULAPSIPSYKIATRIAN ETÄPALVELUT

Mikä on TaysHuoman tavoite?

Pikkulapsiperheet

Voivat käyttää palvelua itsenäisesti tai yhdessä neuvola-ammattilaisen kanssa.

huoma

Avun
saaminen
ajoissa

Palvelukokonaisuudet

Sisältää: Erikoissairaanhoito, sosiaalityö, varhaiskasvatus, kunnan muut palvelut, kolmas sektori.

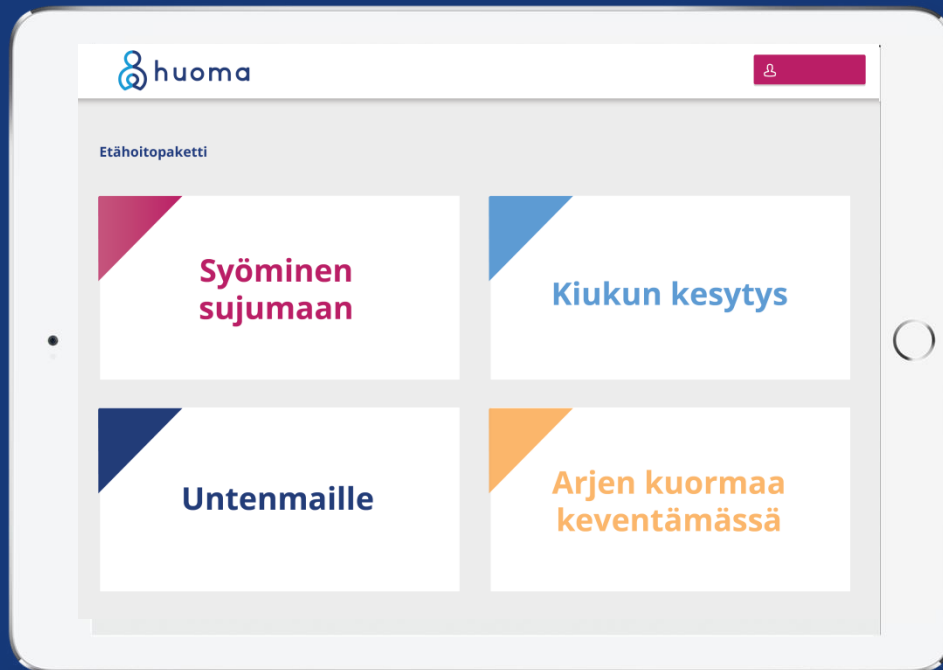
Älykkäät lomakkeet – algoritmit tukemaan perustason työntekijän päätöksentekoa

- Vanhemman mielialakysely (EPDS)
 - Perinataalinen masennus ja ahdistuneisuus
- Audit-kysely
- Uutena VaVu-haastattelun sähköinen, itsetäytettävä versio
 - Kysymyksiä vauvan hoitoon, vanhemmuuteen ja koettuun tukeen liittyen
- PikkuLAPS-lomake
 - Kehitetty Taysin lastenpsykiatrian vastuualueella
 - Lomake kartoittaa pikkulasten (0-3v) mielenterveyden ongelmiin viittaavia oireita ja perheen riskitekijöitä

Tuettu verkkovalmennus parantaa hoidon vaikuttavuutta

- Huoma tarjoaa tuettuja verkkovalmennus-jaksoja pikkulapsiperheille.
- Valmennusjaksot koostuvat digitaalisesta oppimisympäristöstä, jossa valmennus (DKT)* toteutetaan videoiden, päiväkirjojen ja kotitehtävien avulla.

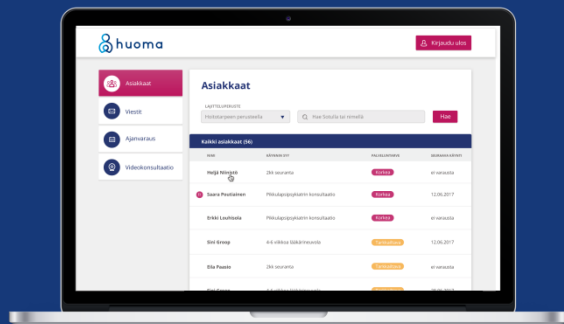
* Dialektinen käyttäytymisterapia

Miten Huoma toimii?

HUOMAN NELJÄ TÄRKEINTÄ OMINAISUUTTA

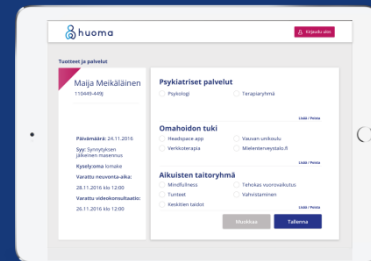
**Tarpeen
tunnistaminen
ajoissa.**

**Tarpeen
priorisointi
ajoissa.**

**Etäkonsultointi
ja oppiminen**

Palveluohjaus

Mitkä ovat TaysHuoman hyödyt?

Perheet

Oikea-aikainen hoitoonpääsy ja perheen motivoiminen hoidon toteutukseen

TAYS

Avun tarpeessa olevien perheiden tunnistaminen ja hoidon tehokkaampi toteuttaminen (mm. työnhallintatyökalu)

Profiloituminen kansalliseksi osaamiskeskukseksi, joka tuottaa ja implementoi uusia, hyviä käytäntöjä.

PTH (neuvolat)

Avun tarpeessa olevien perheiden tunnistaminen ja tehokkaampi hoidon ohjaus

Tutkimus

Uniikki mahdollisuus uusille tutkimusavaukset paikallisesti (mm. digital PRO) ja kansallisesti (kohorttitutkimus)

huoma

PIKKULAPSIPSYKIATRIAN ETÄPALVELUT

Digitaalinen aistihuone lastenpsykiatrisen hoidon välineenä

**Kaija Puura, professori, lastenpsykiatrian professori, Tampereen yliopisto;
ylilääkäri PSHP**

Yhteistyökumppanit

Prof. Markku Turunen, prof. Roope Raisamo TAUCHI
tutkimuskeskus,

Communication Sciences, Tampereen yliopisto

Dosentti Jukka Leppänen, LTTK

Professori Kaija-Leena Kolho, LTTK ja HY

Aistihuone/digitaalinen aistihuone

- Aistihuone = erilaisia hoidollisia tiloja, jotka on perinteisesti suunniteltu käytettäväksi yksilön itsesäätelyn ja haluttujen, myönteisten muutosten tukemiseen
- Digitaalinen aistihuone = vuorovaikutteista digitaalista teknologiaa terapeuttisten sisältöjen tuottamiseen ja niiden vaikutuksen tutkimiseen
 - laajennetun todellisuuden (Mixed Reality, AR) sovelluksia, joissa lapsi voi tietokoneella ohjatun vuorovaikutteisen grafiikan ja äänien avulla harjoitella keinotekoisessa ympäristössä erilaisia itselleen vaikeita tilanteita ja asioita turvallisesti. virtuaalitodellisuutta (Virtual Reality, VR) hyödyntäviä sovelluksia erityisesti sosiaalisten taitojen opetteluun, mistä on jo joitain alustavia kokemuksia autististen lasten ja nuorten hoidossa (lp ym 2017)
 - pelillisiä sovelluksia esimerkiksi keskittymiskyvyn harjaannuttamiseen (Wass 2015)
- Terapeutti ja vanhempi/vanhemmat voivat olla lapsen kanssa aistihuoneen virtuaaliympäristössä tukemassa taitojen harjoittelua

Digitaalinen aistitila

- Rentoutumiseen ja stressin poistoon tarkoitettu ohjelmasta tarkoitus toteuttaa myös mobiilisovellus
- Jatkossa lisätyn todellisuuden ja virtuaalitodellisuuden avulla tarkoitus luoda uusia hoitosovelluksia
- Tavoitteena niiden ”jalkauttaminen” myös kouluissa tai kotona toteutettaviksi

Ensimmäiset 3 pilottisovellusta

Ylivireyden poistaminen (stressin lievitys ja omahoidon oppiminen)

Keskittymisen harjoittelu (tarkkaavuushäiriöiden hoito)

Pelkojen kohtaaminen (fobioiden hoito)

